

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Rákosfalvy Zoltán ügyvéd által képviselt **felperesnek** a Dr. Németh L. Zsolt Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Németh L. Zsolt) által képviselt I.r. és II.r. **alperesek** ellen személyhez fűződő jog megsértése iránti ügyében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2009. október 15. napján meghozott 6.P.20.430/2009/10. számú ítélet ellen az I.r.-II.r. alperesek részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2010. október 05. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett részét megváltoztatja, mellőzi annak megállapítását, hogy az I.r.-II.r. alperesek megsértették a felperes személyiségi jogait a „Családbarát rendelőintézet” címmel, az „**A**” itt, **A** ott, **A** mindenütt” alcímével, „Az **A** birodalom helyszíne a **B**” képaláírással, valamint a „Nincs mit csodálkozni azon felperes mindent megtesz családja boldogulásáért.”, továbbá „..... az ilyen, úgynevezett „belső bizniszek” nem ritkák az egészségügyben és a ... kórházban sem. Ezek többsége nem törvénytelen, más kérdés, hogy erkölcsileg ki hogyan ítéli meg, s kit mennyire zavar.” cikkrészletekkel.

Mellőzi az I.r.-II.r. alpereseknek a **C** című lapban nyilatkozattal való elégtételadására való kötelezését a felperes irányában.

A II.r. alperes által a felperes javára fizetendő 250.000 (Kettőszázötvenezer) Ft-ot 100.000 (Egyszázezer) Ft-ra leszállítja.

Az I.r.-II.r. alpereseknek az állam javára fizetendő 36.000 (Harminchatezer) Ft feljegyzett kereseti illeték összegét 10.500 (Tízezeröttszáz) Ft-ra leszállítja.

Mellőzi az I.r.-II.r. alperesek által a felperesnek fizetendő 36.000 (Harminchatezer) Ft perköltségben történő marasztalását.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 10.500 (Tízezerötszáz) Ft feljegyzett kereseti illetéket.

Az elsőfokú perköltségeiket a felek maguk viselik.

Ezt meghaladóan az ítéltábla a megyei bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Köteles a felperes megfizetni az I.r.-II.r. alperesnek egyetemlegesen 15 napon belül 15.000 (Tizenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Köteles az I.r.-II.r. alperesek egyetemlegesen megfizetni az állam javára az illeték ügyben eljáró hatóság felhívására 8.000 (Nyolcezer) Ft, míg a felperes 16.000 (Tizenhatezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a II.r. alperes kiadásában jelenik meg a "C" hetilap, amelynek szerkesztője az I.r. alperes. A felperes a "B" Megyei Kórház főigazgató főorvosának humánfejlesztési és járóbeteg-ellátási helyette, valamint ... Megyei Jogú Város alpolgármestere.

A "C" 2009. március 5-i számában „Családbarát rendelőintézet” címmel, „A” itt, „A” ott, „A” mindenütt” alcímmel az alábbi újságcikk jelent meg:

„Nincs mit csodálkozni azon, hogy városunk ifjúdemokrata alpolgármestere, frakcióvezetője, felperes , aki „civilben” a "B" kórház főigazgató főorvosának humánfejlesztési és járóbeteg-ellátási helyettese, mindent megtesz családja boldogulásáért.

Néhány éve a rendelőintézetbe, a szemészet szintjére költöztette a "A"-optikát, mely a fia tulajdona. Rendelőintézeti körökből hallottuk: ahhoz, hogy helyet tudjanak biztosítani a látszerésznek számára, két szemészorvost elküldtek. Információink szerint ifjabb "A" számára meglehetősen méltányos bérleti díjat állapítottak meg, sőt olyan állítást is hallottunk, miszerint nullszaldós az ügylet. Persze az optika szolgáltatást nyújt, de nem kell külön ecsetelni, hogy mit jelent közvetlenül ott lenni a „forrásnál”, így a társadalombiztosítási támogatással felírt szemüvegek jó részét ők készíthetik.

Ez bizonyára nem hoz milliárdokat, de biztos pénz. A kórház **"A"** főorvos úr révén újabb gyógyszertárral is gazdagodott a közelmúltban. Az év elején, január 12-én a rendelőintézetben átadták a **"D"** patikát, amely a harmadik a sorban. Még '93-ban nyit a **"B"** patika, 2006-ban az **"E"** patika a... utcai intézményben. Tulajdonképpen nem is akadhatna fenn senki a dolgon, ha a legújabb gyógyszertár megnyitását nem vélhetné felesleges (köz)pénzkibodásnak. Ugyanis a rendelőintézettel szemben évek óta ott van a **"O"** patika, amelyet kilenc éve **"F"** felkérésére éppen azért nyitottak meg, hogy a rendelőintézetben felírt recepteket rögtök ki tudják váltani a betegek.

„Nekem le kellett lépnem a távolságot két patikától is, hogy ne zavarjam működésüket - mondta el lapunknak a gyógyszerésznő -, most a patikaliberalizáció óta akár a szomszédban is nyithatnak egyet.” Mint ahogy most meg is történt.

"F" diplomatikusan nyilatkozik az ügyről. Egyelőre még nem érzik a forgalom csökkenését. Ahhoz el kell telnie két-három hónapnak. Nem kell jövőbe látónak lenni ahhoz, hogy megjósoljuk, lesz csökkenés. Különösen, hogy a rendelőintézeten belül óriási nyilakkal szinte beterelek az embert a helyi patikába, ami persze szintén nem tilos.

felperes egészségügyi vezető, és egyben helyi várospolitikus. Talán sokan emlékeznek még arra, hogy a Fidesz erőteljesen tiltakozott, és ellenezte a patikaliberalizációt. **"A"** doktort pedig épp e párt színeiben javasolta **"G"** polgármester negyedik helyettesének, és **"H"** doktor lemondása (leváltása?) óta ő vezeti a városházi Fidesz-frakciót is. Természetesen mint járóbeteg-ellátási igazgatóhelyettes nemcsak a rendelőintézeti bérbeadásokról rendelkezhet, de befolyással bírt az újabb kórházi patika létesítésére is.

Amellett, hogy a fent említett okok miatt feleslegesnek tűnik a rendelőintézeti gyógyszertár létesítése, hiszen a ráfordított pénzt máshol és jobban is fel lehetett volna használni, az intézeti főgyógyszerész, **"I"** neve is felvet bizonyos kérdéseket. A hölgy ugyanis felperes testvére.

Egy, a neve elhallgatását kérő, az egészségügyben zajló folyamatokra nagy rálátással rendelkező informátorunk szerint az ilyen, úgynevezett „belső bizniszek” nem ritkák az egészségügyben és a ... kórházban sem. Ezek többsége nem törvénytelen, más kérdés, hogy erkölcsileg ki hogyan ítéli meg, s kit mennyire zavar.”

A cikkhez tartozott az a **"B"** Kórházról készült fénykép is, amelynek képaláírása: „A „**"A"**-birodalom” helyszíne, a **"B"**.”.

A felperes 2009. március 6-án, az újságcikk megjelenését követő napon sajtóhelyre-igazásítás iránti kérelemmel élt a **"C"** szerkesztősége felé a fenti március 5-i újságcikkkel kapcsolatban.

2009. március 26-án „A Családbarát rendelőintézet című cikkünkkel kapcsolatban Elnézést kérünk” címmel helyreigazítás jelent meg a "C"ben, mely a következőket tartalmazta:

„Az alábbiakban - felperest képviselő ... ügyvéd kérésére és a tőle kapott információk alapján - helyreigazítást teszünk közzé a 2009. március 5. napján megjelent Családbarát rendelőintézet című cikkünkkel kapcsolatban.

A híryananyagban sajnálatos módon felperes és családja személyéhez fűződő jogait megsértettük, tekintettel arra, hogy őket sértő, valótlan tényeket állítottunk. A fenti híryananyagban valótlanul, minden alap nélkül állítottuk azt, hogy néhány éve a rendelőintézetbe, a szemészet szintjére költöztetett "A" Optikához szükséges hely biztosítása érdekében két szemorvost elküldtek, valamint azt, hogy az "A" Optika számára meglehetősen méltányos bérleti díjat állapítottak meg, sőt az ügylet nullszaldós. A fenti valótlan tényközléssel ellentétben az "A" Optika 2006 szeptemberétől kezdődően üzemel a szemészet szintjén, és az újságcikkben említett két szemészorvos közül "J" nyugdíjazása miatt 2007. április 30. napján, míg "K" létszámleépítés miatt 2007. november 15. napján szűnt meg a munkaviszonya.

Az optika bérleti díja a szomszédos optikai üzlet bérleti díjának a kétszerese, tehát szó sincs méltányosságról, vagy nullszaldós ügyletről.

Valótlanul, minden alap nélkül állítottuk továbbá azt is, hogy a kórház "A" főorvos úr révén gazdagodott a "D" patikával a közelmúltban, valamint azt, hogy felperes, mint járóbeteg-ellátási igazgatóhelyettes nemcsak a rendelőintézeti bérbeadásokról rendelkezhet, de befolyással bírt az újabb kórházi patika létesítésére is.

A "D" patika a "B" Megyei Oktatókórház saját gyógyszerára, és abban felperes semmiféle érdekeltséggel nem rendelkezik. A kórházi patika létesítéséről szóló döntés meghozatala a "B" Megyei Oktatókórház főigazgatója, "L" főorvos előterjesztése alapján a ... Önkormányzat Közgyűlése elnökének hatáskörébe tartozik, míg a rendelőintézeti bérbeadás körében a "B" Megyei Oktatókórház főigazgatója rendelkezik kizárólagos döntési jogosítványokkal.

Végezetül, minden alap nélkül állítottuk azt is, hogy az intézeti főgyógyszerész, "I" felperes testvére. "I" nem felperes testvére, sőt rokoni kapcsolatban sem áll vele.

Felperestől és minden érintettől elnézést kér a rovat szerkesztője."

A 2009. március 5-i újságcikk a valós tényektől eltérően tartalmazta, hogy a "A" Optika költözése miatt szűnt meg két szemészorvos munkaviszonya. Ugyancsak valótlanul tartalmazta, hogy az optika által fizetett bérleti díj a szokásos bérleti díjnál alacsonyabb, méltányos összegűnek tekintendő. A felperesnek nem volt befolyása a kórházi patika létesítéséről szóló döntés

meghozatalában, a kórházi gyógyszerárban érdekeltséggel nem rendelkezik. "I" nem a felperes testvére.

A 2009. március 5-i újságcikk megjelenését követően a nőgyógyászként is ténykedő felperes környezetében nagy visszhangot váltott ki a "C" írása. Ezen nem változtatott a 2009. március 26-i helyreigazító közlemény sem. A felperes tágabb környezete hangot adott annak a véleményének, hogy a felperestől írtak, ha nem is teljes mértékben, de meg kell hogy feleljenek a valóságnak, mert ellenkező esetben nem készült volna el a 2009. március 5-i újságcikk. A felperesnek az újságcikkkel kapcsolatban ... Megyei Jogú Város polgármesterével is konzultálnia kellett. A mai napig érezhető a felperes számára, hogy ugyan nyíltan, szemtől szembe nem vonják kérdőre az újságcikkben írtak miatt, de a háta mögött szóbeszédre ad okot a perbeli újságcikk.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az I.r. és II.r. alperesek megsértették a felperes személyiségi jogait az újságcikkben megjelent, a keresetlevélben részletesen, nevesítetten megjelölt cikkrészletekkel. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az I.r. és a II.r. alpereseket elégtételadásra a 2009. március 5-i újságcikkkel azonos teljedelemben. Kérte tovább pontosított keresetében, hogy a bíróság kötelezze a II.r. alperest 250.000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére. A felperes a Ptk. 78. § /1/, /2/ bekezdésében, a Ptk. 76. §-ában, valamint a Ptk. 84. § /1/ bekezdés e./ pontjában írtakra hivatkozott.

Az I.r. és II.r. alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy az „A” itt ...” cikkrészlet nem jogsértő, tekintettel a 36/1994. AB. határozatban foglaltakra, valamint arra, hogy a felperes közszereplőnek tekintendő. Előadták, hogy a „Családbarát rendelőintézet” végső soron nem a felperesre vonatkozó valós állítás, az „A”-birodalom” szóösszetételt tartalmazó képaláírás való tényeken alapul. A „Nincs mit csodálkozni azon ...” cikkrészlet, valamint „Természetesen mint járóbeteg-ellátási igazgatóhelyettes ...” cikkrészlet olyan véleményt tartalmaz, ami nem jogsértő. Egyébként pedig a patika nyitása kapcsán közszereplést vállalt a felperes. Az „ilyen bizniszek” kezdetű cikkrészlet lényegében csak arra vonatkozik, hogy megfontolást igényel: a felperesnek mint közszereplőnek, érdemes-e felvállalnia azt a helyzetet, hogy a fia abban a kórházban nyitott optikát, ahol ő is vezető. A bérleti díj méltányos jellege megítélés kérdése. "I" és a felperes rokonsági kapcsolatát illetően úgy nyilatkoztak, e cikkrészlet ugyan valótlan tényállítást tartalmaz, de éppen erre tekintettel került sor a március 26-i helyreigazítás megjelentetésére.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az I.r. és II.r. alperesek megsértették a felperes személyiségi jogait a "C" 2009. március 5. napján megjelent lapszámában „Családbarát rendelőintézet” címmel megjelent újságcikkben az újságcikk címével, az újságcikk „A” itt, „A” ott, „A” mindenütt” alcímével, továbbá az újságcikkkel kapcsolatban megjelent, az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében részletesen felsorolt - egyebekben a felperesi keresettel egyezően megjelölt - cikkrészletekkel.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az I.r. és a II.r. alpereseket, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően megjelenő "C" című lapban az ítéletben meghatározott nyilatkozattal adjanak elégtételt a felperes számára. Kötelezte a II.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 250.000 Ft-ot. Kötelezte az I.r. és II.r. alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 36.000 Ft perköltséget, az állam javára 36.000 Ft feljegyzett illetéket.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában kifejtette, hogy az alperesek által hivatkozott Alkotmánybírósági határozat a közszereplők számára fokozott tűrés kötelezettséget fogalmaz meg a véleménynyilvánításokkal kapcsolatban. Ugyanakkor e fokozott tűrés kötelezettség nem áll fenn a valótlan tényállításokat illetően. Ennek megfelelően először azt vizsgálta, a sérelmezett cikkből mely részletek azok, amelyek tényállítást és mely részletek azok, amelyek vélemény-nyilvánítást tartalmaznak. Megállapította, hogy nyilvánvalóan tényállítás, hogy "I" rokonsági kapcsolatban áll a felperessel, valamint hogy a két szemészorvost azért küldték el, hogy a "A" Optikának helyet biztosítsanak. Tényállítás, hogy a "A" Optika üzemeltetője méltányos bérleti díjat köteles fizetni, továbbá, hogy a felperes befolyással bírt az újabb kórházi patika létesítésére. E tényállításokat illetően az alperesek nem tudták bizonyítani, hogy azok a valóságnak megfelelnek. Tekintettel arra, hogy a cikk egészének összefüggéseire figyelemmel e tényállítások arra utalnak, hogy a felperes vezetői beosztását felhasználva előnyöket biztosít saját rokonsága számára, e valótlan tényállítások sértőek a felperesre nézve, így azok a Ptk. 78. § /2/ bekezdésébe ütköznek.

Kifejtette továbbá, hogy a cikk címe, alcíme, a képaláírás, valamint a tényállításnak a fentiek szerint nem minősülő véleményt megfogalmazó cikkrészletek olyan vélemény-nyilvánítások, amelyek meghaladják azt a mértéket, amelyet a felperes tűrni köteles.

A felperes alpolgármester, és így közszereplő, vagyis politikai tevékenységét illetően tűrni köteles az élesebb kritikát. Az újságcikk azonban már az első mondatában megkülönbözteti a felperes politikai és szakmai („civil”) tevékenységét, egyértelműsítve, hogy az újságcikkben a felperes civil életéről

és nem politikai szerepvállalásáról lesz szó. Szakmai tevékenységét illetően, mint igazgatóhelyettes pedig a felperes nem közszereplő. Ezt meghaladóan azonban az is megállapítható, hogy még közszereplőnek sem kell tűnni azokat a vélemény-nyilvánításokat, amik arra vonatkoznak, hogy a felperes a kórházon betöltött pozíciójával visszaélve saját családja boldogulását keresi és amely vélemény a kórházat, mint a felperes magánbirodalmát nevesíti. Így a véleményként megfogalmazott cikkrészletek a Ptk. 76. §-ában ütközően sértik a felperes személyiségi jogait.

Rámutatott, hogy a 2009. március 26-i sajtó-helyreigazítás az I.r. alperes, illetőleg a szerkesztőség részéről történt. A helyreigazító közlemény kizárólag a perben sérelmezett valótnan tényállításokra terjed ki, nem érintette a felperes által kereseti kérelem tárgyává tett vélemény-nyilvánításokat. Márpedig a sajtó-helyreigazítás tényétől függetlenül az I.r. és II.r. alperesek felelősséggel tartoznak az elkövetett jogsértésért, hiszen az I.r. alperes szerkesztőként, a II.r. alperes pedig kiadóként tette közzé - híresztelte - a felperesre vonatkozó valótnan tényállításokat, illetőleg a felperes által már tűnni nem köteles vélemény-nyilvánításokat. Ennek megfelelően mindkét alperes vonatkozásában megállapította a bíróság a jogsértés elkövetését.

Az elégtételadást illetően figyelemmel volt arra, hogy I.r. alperes részéről az részben már megvalósult a 2009. március 26-i közleményben, ugyanakkor a II.r. alperes még semmilyen elégtételt nem nyújtott a felperes számára, hiszen a helyreigazító közlemény a II.r. alperest nem is nevesítette. Így az elsőfokú bíróság az elégtételadás körén belül a II.r. alperest teljes körűen, az I.r. alperest pedig a vélemény-nyilvánításokat illetően kötelezte a Ptk. 84. § /1/ bekezdés c./ pontja alapján.

A nem vagyoni kártérítést illetően kifejtette, hogy a jogsértést az I.r. alperes a II.r. alperes alkalmazottjaként követte el, így az I.r. alperesnek önálló kártérítési felelőssége nincs. Az általa okozott károkért a Ptk. 348. § /1/ bekezdése alapján a II.r. alperes felelős. A nem vagyoni kártérítés körén belül figyelembe vette a felperes személyes nyilatkozatát, mely szerint ugyan kisebb intenzitással, de mai napig beszédtéma az újságcikk a felperes környezetében. Ezt a felperesi előadást alátámasztotta "M" és "N" tanúvallomása is. Értékelte azt is, hogy az alperesek nem egyszerűen átlépték a vélemény-nyilvánítás megengedhető határát, hanem a vélemény-nyilvánítással szoros összefüggésben olyan tényállításokat fogalmaztak meg, amelyeknek semmilyen valóságtartalma nincs. Erre tekintettel a felperes által a kereseti kérelemben kért 250.000 Ft-os nem vagyoni kártérítés nem tekinthető eltúlzottnak. Ekként az elsőfokú bíróság a Ptk. 348. § /1/ bekezdése, a Ptk. 84. § /1/ bekezdés e./ pontja és a Ptk. 339. § /1/ bekezdése alapján kötelezte 250.000 Ft megfizetésére a II.r. alperest.

A fenti ítélettel szemben az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, és kérték, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel támadott részében megváltoztatva, a felperes keresetét részben utasítsa el. Ennek körében az alperesek fellebbezéssel nem támadták az elsőfokú ítéletnek azon rendelkezéseit, melyek szerint az alperesek az ítélet rendelkező részében meghatározott tényállításokkal megsértették a felperes személyiségi jogait.

Ezt meghaladóan azonban kérték az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes valamennyi kereseti kérelmének az elutasítását. Ennek körében kérték - elsőfokú ítélet megváltoztatásával - az elutasítását a felperes azon kereseti kérelmének, mely szerint az elsőfokú ítélet szerinti véleménynyilvánításokkal az alperesek megsértették volna a felperes személyiségi jogait. Kérték továbbá a felperes azon kereseti kérelmének az elutasítását is, amelyben az alpereseket a véleménynyilvánítások körében, továbbá a tényállítások körében a II.r. alperest elégtételadásra kötelezte. Az elutasítását kérték a felperes részére megítélt kártérítés körében is a keresetnek.

Fellebbezésükben előadták, hogy az ítéletnek a tényállításokra vonatkozó fejtegetését az alperesek a fellebbezésükben nem vitatják. Vitatták viszont az elsőfokú ítéletnek azon rendelkezéseit, illetőleg az indokolásnak azon részét, amelyek a cikkben szereplő azon cikkrészletekkel foglalkozik, amelyek az elsőfokú ítélet szerint tényállításnak nem minősülnek, hanem véleménynyilvánítások, amelyek az ítélet szerint jogsértőnek minősülnek. Vitatták azon megállapítást, mely szerint a perben kifogásolt cikk a felperessel, mint „civil” személlyel foglalkozik. Ismételten hivatkoztak arra, hogy a felperes nyilvánvalóan közszereplő, ráadásul nem pusztán városi vezető, hanem egészségügyi felsővezető, és egészségpolitikus. A felperes önként vállal egészségpolitikai eseményeken közszereplést, a témában számos sajtóérdeklődésre számot tartó eseményt hirdet és vezet. Nem mellékesen éppen ő volt az, aki cikkben írt patika megnyitását is meghirdette, és meg is nyitotta a sajtó képviselői előtt. A felperes kórházban végzett tevékenysége nyilvánvalóan az általa választott közszereplői élet legfontosabb színtere, azt a „civil” sajtó érdeklősége számára elzárt területnek nem lehet minősíteni.

Újfent hivatkoztak arra, hogy a cikkben szereplő legtöbb állítás olyan vélemény, amit a közszereplő felperesnek tűnie kell. Ennek körében hivatkoztak a 34/1994. (VI.24.) AB. határozatban foglaltakra, továbbá a BH. 2004/104. számú eseti döntésben foglaltakra, illetőleg a BDT. 2003.839. számú eseti döntésben foglaltakra is. Álláspontjuk szerint tekintettel a véleménynyilvánításnak az Alkotmánybíróság által is többszörösen vizsgált és megállapított szabadságára, amely a politikai közszereplők tekintetében különösen magas szintet ér el, a Ptk. 76. §-ában rögzített becsületsértés és az

emberi méltóság megsértése sem következett be a jelen per tárgyát képező vélemény-nyilvánítások során.

Kifejtették, hogy álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet indokolatlanul és érthetetlen módon kötelezte az alpereseket ismételt helyreigazításra. Ezt azzal indokolta, hogy az I.r. alperes csak részben, a II.r. alperes pedig egyáltalán nem nyújtott elégtételt a felperes számára. Ez az eljárás álláspontjuk szerint sem az ésszerűségnek, sem a kialakult bírói gyakorlatnak nem felel meg. A fentieken túlmenően az alperesek eltúlzottnak találták a megítélt nem vagyoni kártérítés összegét is. E körben arra hivatkoztak, hogy álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság az e körben rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően mérlegelte.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az alperesek által megfellebbezett ítéleti rendelkezések helybenhagyására irányult, lényegében az elsőfokú ítélet helyes indokaira való hivatkozással.

Előrebocsátja az ítélőtábla, hogy a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253. § /3/ bekezdése értelmében a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek körében az alperesek az elsőfokú ítéletnek azon rendelkezéseit nem támadták fellebbezéssel, amelyek az alperesek tekintetében megállapította, hogy megsértették a felperes személyiségi jogait a perbeli újságcikkben, az újságcikkben szereplő tényállításokkal. Így e vonatkozásban az elsőfokú ítélet felülbíráható nem volt.

Az alperesi fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között felülbíráva a megyei bíróság ítéletét az ítélőtábla megállapította, hogy az alperesek fellebbezése túlnyomó részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a perben releváns tényeket helytállóan állapította meg, ám azokból részben téves jogkövetkeztetéseket vont le, ezért részben téves érdemi döntést hozott.

Helyesen foglalt állást abban a kérdésben az elsőfokú bíróság, hogy az alperesek által hivatkozott Alkotmánybírósági határozat a közszereplők számára fokozott tűrés kötelezettséget fogalmaz meg a vélemény-nyilvánításokkal kapcsolatban. Szintén helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy e fokozott tűrés kötelezettség nem áll fenn a valótlan tényállításokat illetően, és ebből következően először azt kell vizsgálni, hogy a sérelmezett cikkből mely részletek azok, amelyek tényállítást, és mely részletek azok, amelyek vélemény-nyilvánítást tartalmaznak. A fentiek tükrében szintén helyesen különítette el az elsőfokú bíróság, hogy a per tárgyát képező cikkben, melyek azok a részletek, amelyek tényállításnak, és melyek azok a részletek, amelyek vélemény-nyilvánításnak minősülnek.

Abban a kérdésben is helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, hogy a felperes alpolgármester, és így közszereplő, vagyis politikai tevékenységét illetően túrni köteles az élesebb kritikát.

Azonban az ítélet tábla álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor azt állapította meg, hogy az újságcikk már az első mondatában megkülönbözteti a felperes politikai és szakmai („civil”) tevékenységét.

A nem vitatott tényállás szerint a felperes ugyanis tényszerűen a **"B" Megyei Kórház főigazgató főorvosának humánfejlesztési és járóbeteg-ellátási helyettese**, valamint ... Megyei Jogi Város alpolgármestere is egyúttal. **Maga a cikk is e kettős minőségében nevesíti**, a cikkben kifejezetten rögzítve, hogy **a felperes egészségügyi vezető és egyben helyi várospolitikus**. A cikk első mondatában is arra utal, hogy a felperes ... Megyei Jogú Város ifjúdémokrata alpolgármestere, frakcióvezetője, aki „civilben” a **"B" főigazgató főorvosának humánfejlesztési és járóbeteg-ellátási helyettese**.

Felperes tehát egyértelműen e kettős szerepkörben került nevesítésre a cikkben, melyből következően a másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes egyértelműen közszereplőnek minősül. Ebből következően a felperes nem csak a szorosan vett politikai tevékenységét illetően, de az ezzel összefüggő egyéb szakmai tevékenységét illetően is, túrni köteles az élesebb kritikát.

A közszereplőkről alkotott kedvezőtlen véleménynyilvánítás, értékítélet azonban önmagában akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha esetleg túlzó vagy felfokozott érzelmeket tükröz.

A közéletben résztvevő személyeknek ugyanis számolniuk kell azzal, hogy politikai ellenfeleik tevékenységüket, szereplésüket kritikával illetik, és erről a közvéleményt is tájékoztatják. Fokozott alkotmányos védelmet élveznek olyan értékítéletek, amelyek közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kaptak hangot, még akkor is, ha túlzóak, felfokozottak, ezért esetleg igaztalanok és sértőek. Kiemelkedő alkotmányos érdek az állami és helyi önkormányzati feladatokat ellátó szervek és személyek tevékenységének nyilvános bírálhatósága. A közélet szereplőinek becsületének védelme kevésbé korlátozhatja a vélemény-nyilvánítási szabadságot, mint a magánszemélyek becsületének védelme. (36/1994. (VI.24.) AB. határozat, BDT. 2004.1038., BH.2004.104., BDT. 2003.839., BH.2001.552., BH. 2008. 329.)

Az ítélet tábla álláspontja szerint tehát - bár az alperesek által levont következtetés, vélemény, illetőleg minősítés kétségtelenül markáns, erőteljes - a felperes közszereplői minőségére tekintettel nem valósította meg a felperesnek a Ptk. 76. §-ában védett személyhez fűződő joga sérelmét. Ezért az elsőfokú ítélet, fellebbezéssel támadott részében tévesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy az alperesek a sérelmezett cikkben a felperes

által a kereset tárgyává tett cikkrészletekben foglalt véleménynyilvánításokkal megsértették volna a felperes személyiségi jogait. A fentiekre figyelemmel ebben a körben - azaz a vélemény-nyilvánítások körében - az elsőfokú bíróság ekként tévesen kötelezte az alpereseket az elégtételadására is, hiszen így jogsérelem hiányában elégtételadásra kötelezésnek sem volt helye.

Az elsőfokú ítéletnek a fellebbezéssel nem támadott részében jogerősen megállapításra került, hogy az elsőfokú ítéletben megállapított valótlan tényállításokkal az alperesek megsértették a felperes személyiségi jogait. Ebben a körben azonban a tényállásban rögzítettek szerint 2009. március 26-án a II.r. alperes kiadásában megjelenő "C" című hetilapban tényszerűen helyreigazítás jelent meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezért a valótlan tényállításokkal megvalósított személyiségi jogsértések körében mind az I.r., mind a II.r. alperes részéről ezzel az elégtételadás megtörtént.

Tévesen foglalt állást ugyanis az elsőfokú bíróság abban a kérdésben, hogy a fenti helyreigazítással csak az I.r. alperes részéről valósult meg az elégtételadás, mert a II.r. alperes részéről ez elégtételadás nyújtásának nem tekinthető, mivel a II.r. alperest ez nem is nevesítette.

Ezzel ellentétben, maga a tényállítások körében személyiségi jogsértést megvalósító cikk sem nevesítette külön a II.r. alperest, melyhez képest ekként a II.r. alperes által is megvalósult az elégtételadás azáltal, hogy az általa, az ő kiadásában megjelenő lapban történt meg az elégtétel adására irányuló cikk közzététele. A helyreigazító cikket - egyezően személyiségi jogsértést megvalósító cikkel - az I.r. alperes szerkesztőként, a II.r. alperes pedig kiadóként tette közzé.

A fentiekből következően tehát az állapítható meg, hogy az alperesek kizárólag az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részében megállapított valótlan tényállításokkal sértették meg a felperes személyiségi jogait. Ennek eredményeként viszont a Ptk. 84. § /1/ bekezdés e./ pontja alapján a felperesnek megítélt kártérítés összege tekintetében is ezen összeg mérséklésének volt helye. Erre figyelemmel pedig az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság részben megváltoztatva, a felperest illető nem vagyoni kártérítés összegét 100.000 Ft-ban határozta meg, mert az eset összes körülményeire figyelemmel ezen összeg állt arányban az alpereseket terhelő felróható magatartás súlyával, és a felperest e körben ért érdeksérelemmel.

Mindezeket összegezve tehát az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét az alperesek fellebbezésével támadott rendelkezéseinek tekintetében részben megváltoztatta, a rendelkező részben foglaltak szerint a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján.

A másodfokú ítélet következtében megváltoztak az elsőfokú ítéletnek a felperesi és alperesi pernyertességre vonatkozó rendelkezései, melynek következtében az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban a felperesi és alperesi pernyertesség és pervesztesség aránya, továbbá az előlegezett költségek összege között nem volt számottevő különbség, ezért az ítéltábla akként rendelkezett, hogy az elsőfokú perköltségeiket a felek maguk viselik a Pp. 81.§ /1/ bekezdése alapján, és mellőzte az ezt meghaladó alperesi marasztalást a perköltség körében.

Észlelte az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság tévesen a feljegyzett illeték összegét 36.000 Ft-ban állapította meg, melynek a megfizetésére az alpereseket kötelezte. Jelen eljárásban azonban, függetlenül a megállapításra és a marasztalásra irányuló együttes kereseti kérelmekről, meg nem határozható pertárgyértékű ügyről lévén szó (EBH 1999.94.), a feljegyzett kereseti illeték összege az elsőfokú eljárásban 21.000 Ft volt, amelynek a megfizetésére - megváltoztatva az elsőfokú rendelkezéseket - a fenti pernyertesség-pervesztesség arányára figyelemmel fele részben a felperest, fele részben pedig az alpereseket kötelezte a 6/1986. (VI.26.) 13.§ /2/ bekezdése és a Pp. 81.§ /1/ bekezdése alapján.

Az alperesek fellebbezése túlnyomó részben alapos volt, a fentiekre figyelemmel a másodfokú eljárásban túlnyomó részben vesztes felperest kötelezte az alperesek másodfokú eljárási költségeinek a megfizetésére a Pp. 81. § /1/ bekezdése alapján, amely 15.000 Ft jogi képviselési munkadíjból áll. Szintén a túlnyomórészt eredményes alperesi fellebbezés folytán kötelezte a bíróság a felperest a le nem rótt illetékből 16.000 Ft feljegyzett illeték állam javára, míg az alpereseket a 8.000 Ft feljegyzett fellebbezési illeték állam javára történő megfizetésére a Pp. 81. § /1/ bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján.

Győr, 2010. évi október hó 05. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr. Menyhárdné dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Tisztviselő